

สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วรินทร์ รัชโพธิ์*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มนิสิตปกติและกลุ่มนิสิตพื้นสภาพความเป็นนิสิตแล้วสมัครเข้ามาเป็นนิสิตใหม่ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และความถี่ ผลการศึกษานี้พบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 18 คน (ร้อยละ 64.28) เป็นเพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 35.72) , เป็นกลุ่มนิสิตปกติซึ่งมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 และเป็นกลุ่มนิสิตพื้นสภาพความเป็นนิสิตแล้วสมัครเข้ามาเป็นนิสิตใหม่จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 32.14 สำหรับความคิดเห็นของนิสิตกับสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา โดยมีสาเหตุสำคัญในแต่ละด้านดังนี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่ สาขาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความถนัดความสามารถ และการสอบแต่ละครั้งขาดการเตรียมตัวที่ดี ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม ได้แก่ ขาดเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้ในขณะที่เรียน และฐานะครอบครัวยากจนไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ ด้านผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนเคร่งเครียดเกินไป รวมทั้งการมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดอาจารย์ไม่อธิบายให้นิสิตเข้าใจชัดเจน และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยการเมืองการปกครองมีทุนการศึกษาให้นิสิตที่ขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการ และวิทยาลัยการเมืองการปกครองมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการศึกษาไม่ชัดเจนและไม่ทั่วถึง

คำสำคัญ : การออกกลางคัน/นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา/วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

*นักวิชาการศึกษา, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Causes of Graduate Student Dropouts at College of Politics and Governance Mahasarakham University

Warintorn Rudchapo *

Abstract

The objective of this research was to investigate causes of graduate student dropouts at College of Politics and Governance Mahasarakham University. The population used in this study was student at the graduate level. College of Politics and Governance Mahasarakham University. By group divide was usually student group and state passed student already applied for studied. The *questionnaire tools used* in this *research*. The statistics used in data analysis were percentage, mean and frequency. The results of this study, it was found that the data for the sample most were 18 male (64.28 percent) and 10 female (35.72 percent), For student group was 19 usually student (67.86 percent) and 9 state passed student already applied for studied (32.14 percent). For opinion of students to causes of graduate student dropouts at College of Politics and Governance Mahasarakham University was ranked the dropout causes in this order : learner subscale, instructor subscale, family and surrounding persons subscale and environment of the educational institute. The main causes of each subscale were found. In the learner subscale, there were the study program irrelevant to the students learning aptitude and lack of preparation for the test. In the family and surrounding persons subscale there were having no close friends in the assigned faculty and inadequate fund for study due to poor family. In the instructor subscale there were the instructor's seriously teaching and unclear assignments or exercise due to unexplained by the instructor. And in the environment of the educational institute subscale there were inadequate educational funds for needy students and unclear and limited publication of educational data from the College of Politics and Governance Mahasarakham University.

Keywords : Dropouts / Graduate Student / College of Politics and Governance

บทนำ

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง เกิดจากการร่วมระหว่างภาควิชารัฐศาสตร์ ศูนย์ข้อมูลการเมืองท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และโครงการจัดตั้งหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อความเป็นเอกภาพของการบริหารงานอันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา วิจัย และบริการวิชาการแก่ชุมชนวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 โดยการผนวกภาควิชารัฐศาสตร์ศูนย์ข้อมูลการเมืองท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและโครงการจัดตั้งหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งสังกัดอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เข้าด้วยกันวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ดำเนินงานตามพันธกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย

* Educator, College of Politics and Governance, Mahasarakham University.

การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน โดยวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้วางรากฐานทางปัญญาอย่างต่อเนื่องผ่านการจัดตั้งโครงการความร่วมมือต่างๆ ที่เน้นการเสริมสร้างความรู้คู่คุณธรรม และการทำงานเพื่อส่วนรวม อาทิ โครงการลงชุมชนของนิสิต โครงการตัวนิสิต (COPAG Tutor) โครงการให้นิสิตริเริ่มทำกิจการ (COPAG Creative) โครงการสร้างวิทยาลัยสีเขียว (COPAG Green) ตลอดจนได้จัด COPAG Open House และ COPAG Open Book เพื่อเปิดบ้านวิทยาลัยให้นุคคลภายนอก ได้ทราบกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยรวมทั้งการทำความตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันนอกจากนี้วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้ทำข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการ เช่น คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผู้แทนจากลักแซมเบิร์กคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล องค์การพัฒนาเอกชนทางด้านกฎหมาย (BABSEA CLE Foundation Thailand) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อร่วมมือทางวิชาการแลกเปลี่ยนนิสิต อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตกำลังคนด้านการบริหารนโยบายสาธารณะ โดยใช้กรอบแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผสมผสานกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และเจตคติที่ดีต่อการบริหารงานในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีความเป็นผู้นำและนักบริหารที่สามารถวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไปสู่แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรมของสังคมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจความสลับซับซ้อนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นโลกาภิวัตน์และเข้าใจการตอบสนอง/ตอบโต้ของประเทศไทยที่มีต่อโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง โลกาภิวัตน์ในมิติอื่นๆ โดยเฉพาะมิติทางการเมืองด้วย จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ เช่น กำหนดให้มีรายวิชาสัมมนาโลกาภิวัตน์กับการเมืองโลกเป็นรายวิชาบังคับของหลักและมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ ในรายวิชาอื่นๆ ด้วย

สำหรับสถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีเครื่องมือทางทฤษฎีเพื่อใช้ในการทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรนี้ จึงได้กำหนดให้นิสิตได้เรียนเนื้อหาในเชิงทฤษฎีเชิงวิพากษ์และทวนกระแสอันเป็นทฤษฎีใหม่ ๆ ที่จะช่วยเปิดมุมมองให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในความสลับซับซ้อนของสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบันด้วย เช่น กำหนดให้เรียนรายวิชาสัมมนา

ความคิดทางการเมืองแนววิพากษ์และทวนกระแสเป็นรายวิชาบังคับ และมีการบูรณาการณแนวคิดทฤษฎีใหม่ ๆ เป็นรายวิชาต่าง ๆ ด้วย

อย่างไรก็ตาม มิใช่ว่าผู้ที่มาศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้ทั้งหมด ส่วนหนึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคัน ทำให้เกิดผลเสียหายตามที่นักวิชาการเรียกว่า “เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา” กล่าวคือ สถานศึกษาเสียเวลาในการบริหารจัดการเสียทรัพยากรในการลงทุนและเสียโอกาสในการสร้างคน ส่วนผู้เรียนเสียเวลา เสียเงินทอง และประการสำคัญ คือ เสียขวัญและกำลังใจในการถอยหลังเพื่อไปเริ่มต้นใหม่ รวมทั้งภาครัฐก็จำเป็นต้องจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนการอุดมศึกษาเป็นจำนวนมากเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2546, น.27-28) นอกจากนี้การออกกลางคันยังแสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้นๆ อีกด้วย ดังนั้น การออกกลางคันจึงเป็นประเด็นปัญหาที่สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งประสบ โดยมีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากนักการศึกษาและงานวิจัยจากหลายท่าน เพื่อหาข้อสรุปถึงสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งพบว่า การจัดการศึกษาในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา ย่อมมีองค์ประกอบอันเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของผู้เรียนทั้งสิ้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้สรุปสาเหตุการออกกลางคันแบ่งเป็น 4 สาเหตุ คือ ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ความสามารถทางวิชาการ ปัญหาด้านสภาวะทางจิตของผู้เรียน ความไม่มุ่งมั่นในการเรียน ปัญหาล้วนด้านบุคลิกภาพ และปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและการเงิน เช่น รายได้ของผู้ปกครองของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน ด้านโรงเรียน ได้แก่ ความปลอดภัยภายในและภายนอกโรงเรียน การเบียดเบียนสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านผู้สอน ได้แก่ การเบียดเบียนต่อครูผู้สอน และการเกรงกลัวผู้สอน ส่วน ขนบ เพชรช้อน (2540) ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยจังหวัดชายแดนภาคใต้ออกกลางคัน พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคัน มี 3 ประการคือ ด้านการเรียน ด้านการเงิน และด้านอาจารย์ผู้สอนกับอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้ง กมล กล้าหาญ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิด พบว่า สาเหตุเกี่ยวกับตัวนักศึกษาโดยทั่วไป ได้แก่ ด้านความพร้อมในการเรียนเป็นสาเหตุเนื่องจากนักศึกษามีเวลาว่างน้อยจนไม่สามารถเรียนได้และนักศึกษาควบคุมการศึกษาด้วยตนเองไม่ได้ ด้านความมั่นใจในระบบการสอนมีสาเหตุเนื่องจากนักศึกษาขาดการติดต่อกับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาไม่แน่ใจว่าจะเรียนได้จนจบหลักสูตร สาเหตุที่เกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาออกกลางคันเพราะสาเหตุอันดับแรก คือ ด้านเอกสารการสอนและวัสดุการศึกษา

เป็นสาเหตุ เพราะนักศึกษาได้เอกสารและวัสดุการศึกษาล่าช้า เนื้อหาในเอกสารการสอนแต่ละชุดมีมากและยากเกินไปและแคลลียา ทาวะรมย์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันในลำดับต้น ๆ ของงานวิจัย มีดังนี้ วิธีการสอนของอาจารย์ไม่น่าสนใจ คุณลักษณะส่วนตัวของนิสิตที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนค่านิยมของ นิสิตที่มีต่อสาขาวิชาที่เรียน ปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านตัวนิสิต ปัญหาการ ออกกลางคันของนิสิต นักศึกษา จึงเป็นปัญหาที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จากการสำรวจข้อมูลนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ออกกลางคันระหว่างปีการศึกษา 2549-2550 ใน สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 124 แห่ง พบว่าในปีการศึกษา 2549 มีผู้เข้าศึกษา จำนวน 445,894 คน แต่ในปีการศึกษา 2550 คงเหลือ 431,062 คน ออกก่อนสำเร็จการศึกษา 15,276 คิดเป็นร้อยละ 3

จากผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่าการออกกลางคันเป็นปัญหาที่สำคัญมากปัญหาหนึ่งของการศึกษาที่สมควรนำมาศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามก็ประสบปัญหาการออกกลางคันของนิสิตเช่นกัน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ถึงสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคัน ว่าสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลทำให้นิสิตออกกลางคัน ก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุง ป้องกัน และพัฒนาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต ตลอดจนสามารถจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมุติฐานของการวิจัย

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เป็นกลุ่มนิสิตปกติและกลุ่มนิสิตพ้นสภาพความเป็นนิสิตแล้วสมัครเข้ามาเป็นนิสิตใหม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิตที่พ้นสภาพความเป็นนิสิตตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาสารคามและสมัครเข้ามาเป็นนิสิตใหม่ และนิสิตกำลังศึกษาในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ศึกษาตัวแปรต้น หรือปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย กลุ่มนิสิตปกติและกลุ่มนิสิตพ้นสภาพความเป็นนิสิตแล้วสมัครเข้ามาเป็นนิสิตใหม่

3. ตัวแปรตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.1 สาเหตุด้านผู้เรียน

3.2 สาเหตุด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม

3.3 สาเหตุด้านผู้สอน

3.4 สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

1. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรียงลำดับความสำคัญของสาเหตุการออกกลางคันตามความคิดเห็นของนิสิต ในแต่ละด้านมีดังนี้

1.1 ด้านผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากคือ สาขาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความถนัดความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับวัชร ตระกูลงามและคณะ (2550, น.96) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่พบว่า ตัวแปรหนึ่งที่เป็นสาเหตุต่อการออกกลางคัน คือ นักศึกษาไม่ชอบสาขาที่เรียนเพราะไม่ได้เรียนโปรแกรมวิชาที่ต้องการเรียน หรือตรงกับความถนัดของตนเอง และบรรจง โอฬาริ และคณะ (2546, น.102-104) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษา และการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันคือ นิสิตไม่มีความถนัดไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน และคิดว่าไม่เหมาะสมกับตนเอง พื้นฐานทางการเรียนเดิมไม่ดี สถิติปัญญาไม่ค่อยดีทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน และไม่รู้อะไรที่เรียนค่อนข้างยากและมีเนื้อหามากเกินไป ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านภูมิหลัง ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนการได้รับความสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งการที่นิสิตจะเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเลือกเรียนในคณะหรือสาขาวิชาที่ตนสนใจและมีความถนัด

โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีความสนใจและถนัดในสาขาใดก็จะมีคามเพียรพยายามและความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้สำเร็จได้ เพราะสิ่งนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดโดยที่ไม่จำเป็นต้องเก่งในด้านที่เหมือนกับคนอื่นเพียงแต่มีความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว แต่เชี่ยวชาญในทักษะด้านนั้นๆ มากก็เพียงพอแล้ว

1.2. ด้านผู้สอน จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านผู้สอน จำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรจง โอพาริ และคณะ (2546, น.101) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษา และการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยทักษิณมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษา ดังนั้น นิสิตจึงมีความเชื่อถือและมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยทักษิณมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก ในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต และถือว่าเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนิสิตมาก เนื่องจากวิธีสอนและพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนมีส่วนสำคัญมากต่อการเรียนรู้ของนิสิต ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการสอนได้สนุกสนานและสามารถกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นแบบใดก็ได้ เช่น ความเคร่งเครียด ความสนุกสนานหรือความเบื่อหน่าย นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนิสิตจะเป็นเครื่องชี้ถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่านิสิตจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อการเรียนรู้ และในสังคมไทยมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่รู้จักและเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดีในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความพร้อมและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น ครู อาจารย์จึงต้องเข้าใจจิตวิทยาและธรรมชาติของเด็กในวัยนี้

1.3 ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อมจำแนกเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าสาเหตุที่สำคัญ ได้แก่ การขาดเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้ในขณะที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซวรัตน์ เมืองแมน (2550, น.98-100) ได้ศึกษาสาเหตุสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมส่วนใหญ่มีปัญหาเกิดจากการคบเพื่อน กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กมาก ทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียน นักเรียนมักจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยมเดียวกัน ทักษะคล้ายกัน รวมทั้งฐานะด้วย เพราะลักษณะที่ใกล้เคียงกัน จะทำให้มีความคิดเห็นในแนวเดียวกันทำให้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้เนื่องจาก ปัญหาจากการคบเพื่อนต่างเพศ การใช้ชีวิตในระดับอุดมศึกษาเป็น การใช้ชีวิตที่ห่างไกลจากผู้ปกครองและอยู่กันเองกับกลุ่มเพื่อน จึงมักถูกเพื่อนๆ ชักจูงไปในทางที่ไม่ดี ทั้งนี้เนื่องจาก การคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมี

อิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทาง ที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม การคบเพื่อนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทุกคนไม่ควรมองข้าม โดยเฉพาะในวัยที่กำลังศึกษานั้นย่อมส่งผลกระทบโดยตรงแก่ตนเอง เนื่องจากชีวิตช่วงนี้ส่วนมากจะคลุกคลีอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ หากขาดการคิดวิเคราะห์ที่ดีแล้ว อาจส่งผลถึงเป้าหมายในชีวิตที่ล้มเหลวได้ ปัจจุบันเพื่อนมีหลายรูปแบบซึ่งอาจส่งทั้งผลดีและผลเสียให้กับตนเอง ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนไม่ใช่ว่าเพื่อนแต่ละคนจะมีข้อดีไปทุกๆ อย่าง เพราะแต่ละคนมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในตัวเองแต่ก็ขึ้นอยู่กับเราจะนำข้อดีจากเพื่อนมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองมากเพียงใด และนำข้อที่เสียมาปรับปรุงแก้ไขให้คลี่คลายไปในทางที่ดีอันจะส่งผลดีให้กับตนเองและคนรอบข้าง ในการเลือกคบเพื่อนที่ดีนั้นย่อมก่อเกิดผลดีกับตนเองมากกว่าผลเสีย โดยเฉพาะในวัยที่กำลังศึกษานั้นยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ตั้งเอาไว้

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาจากผลการวิจัยพบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้วยกับสาเหตุการออกกลางคันด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าสาเหตุที่สำคัญ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีทุนการศึกษาให้นิสิตที่ขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

สาเหตุด้านผู้เรียน มหาวิทยาลัยควรทำการทดสอบประเมินความรู้และศักยภาพของนิสิตก่อนการเรียนการสอน เนื่องจากนิสิตมีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เมื่อเข้ามาเรียนนิสิตปรับตัวเข้ากับการเรียนในระดับอุดมศึกษาไม่ได้ เนื้อหาวิชาที่เรียนยากที่จะทำความเข้าใจ ทำให้สอบได้คะแนนต่ำ เพื่อเป็นสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ควรจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับนิสิตที่มีผลการทดสอบศักยภาพน้อยหรือมีผลการเรียนค่อนข้างต่ำโดยจัดสอนปรับพื้นฐานวิชาสายสามัญ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โดยให้อาจารย์ที่สอนวิชาพื้นฐานมาสอนและควรขยายเวลาเรียนปรับพื้นฐานให้มากขึ้นก่อนเปิดภาคการศึกษา เพราะหากมหาวิทยาลัยให้โอกาสแก่นิสิตได้เข้าเรียนปรับพื้นฐานความรู้ก่อนเรียนจริงจะทำให้ให้นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนใหม่และการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาได้จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนิสิตได้ในระดับหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกบุตร อยู่สุข (2549, น.110-121) ได้ศึกษา สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพ พุทธรักษา ในปีการศึกษา 2546-2548 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักศึกษา ได้แก่ การรับนักศึกษาควรมีการประเมินศักยภาพ

ของนักศึกษา ก่อนเข้าเรียนจริง เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนตามความรู้ความสามารถที่แท้จริง

สาเหตุด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม มหาวิทยาลัยควรจัดประชุม ผู้ปกครองของนิสิตอย่างน้อยปีละครั้งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งแนะนำให้ผู้ปกครองสอดส่อง และสังเกตพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของบุตรหลาน และพยายามทำความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร ตระกูลงาม และคณะ (2550, น. 07) ที่ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษาในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องการเรียนรู้ โดยฝ่ายกิจการนักศึกษาจะต้องเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมนี้ร่วมกับคณะหรือโปรแกรมวิชา

สาเหตุด้านผู้สอน มหาวิทยาลัยควรคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน และควรจัดอบรมหรือปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนใหม่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในชั้นเรียนในกรณีที่มีปัญหา การสอนของอาจารย์มีผลต่อการเรียนของนิสิต ถ้าอาจารย์มีประสบการณ์มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาและมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ได้ดี นิสิตก็เกิดความสนใจ ตั้งใจเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกบุตร อยู่สุข (2549, น.121) ได้ศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพ พุทธมณฑล ในปีการศึกษา 2546-2548 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการจัดอบรมครู-อาจารย์ผู้สอนในเรื่องวิธีการสอน และในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ที่สอน ควรเข้าออก ให้ตรงเวลาการมอบหมายงานควรเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป และควรมีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน

สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยควรจัดหาทุนการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการ และการจัดสรรทุนการศึกษาควรทำการจัดสรรทุนการศึกษาอย่างยุติธรรม และตรวจสอบเอกสารให้ชัดเจนเพื่อให้ นิสิตที่ยากจนจริง ๆ ได้รับทุนการศึกษา และควรส่งเสริมการทำงาน of นักศึกษาเพื่อเป็นการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เรื่องทุนการศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้รับทราบอย่างกว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรรย์ ยินยอม (2552, น.86) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547 – 2549 ในกรณีไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียน แนวทางการแก้ไขปัญหาควรให้มีการจัดหาแหล่งทุนการศึกษาให้มากขึ้น และทำการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยให้นักศึกษาเข้าถึงได้ง่าย มีความสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ควรจัดประชุมผู้ปกครองของนิสิตอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้น และควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของนิสิตในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องการเรียนรู้

1.2 วิทยาลัยการเมืองการปกครองควรวางแผนเกี่ยวกับการจัดหาทุนการศึกษาให้พอเพียง และหลากหลายเพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือกับนิสิตที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ควรคัดสรรการให้ทุนแต่ละประเภทโดยพิจารณานิสิตที่ยากจนจริงๆ และควรเพิ่มจำนวนเงินทุนให้มากขึ้น อาจเป็นลักษณะทุนการศึกษา ทุนยืมเรียน หรือการช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดให้มีระบบผ่อนชำระค่าลงทะเบียน สำหรับนิสิตที่มีปัญหาในการชำระค่าลงทะเบียน

1.3 วิทยาลัยการเมืองการปกครองควรมอบหมายให้กองกิจการนิสิตจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างเสริมความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ตลอดจนความรู้สึกรักภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับนิสิต

1.4 วิทยาลัยการเมืองการปกครองควรพัฒนาอาจารย์ผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญรอบด้าน สามารถทำงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้สอนให้สามารถส่งผ่านองค์ความรู้ผ่านสื่อแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.5 วิทยาลัยการเมืองการปกครองควรให้ความสำคัญในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะหากมหาวิทยาลัยมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่เข้มแข็ง จะช่วยลดจำนวนการพ้นสภาพความเป็นนิสิตให้ลดลงได้ โดยเพิ่มบทบาทการให้คำแนะนำและจัดเวลาให้นิสิตเข้าพบให้มากขึ้น

1.6 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ควรปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากในช่วงต่อของเวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้นิสิตเดินทางไปเรียนวิชาต่อไปไม่ทันหรือเข้าห้องเรียนสายเนื่องจากอาคารที่ศึกษาแต่ละคณะห่างไกลกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงขอเสนอประเด็นการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรทำการวิจัยในแต่ละสาขาวิชาของนักศึกษา เพื่อศึกษาและทราบสาเหตุที่แท้จริงในการออกกลางคันของนิสิตซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของครู อาจารย์ หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัย และครอบครัวที่ส่งผลต่อการศึกษานิสิต

บรรณานุกรม

- กมล กล้าหาญ. (2528). การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดสุโขทัย
ธรรมมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- ชนบ เพชรซ้อน. (2540). การออกกลางคันของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค
จังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- แคลิยา ทาวะรัมย์. (2543). การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคัน
ของนิสิต ระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญ ยินยอม. (2552). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2547-2549. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เชาวรัตน์ เมืองแมน. (2550). การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- บรรจง โอพาริ และคณะ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการ
ออกกลางคัน ตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ. พัทลุง :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วัชร ตระกูลงาม และคนอื่นๆ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). สภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

เอกบุตร อยู่สุข. (2549). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.